

Projekt

z dnia 14 marca 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XLIV/332/2022
RADY MIEJSKIEJ W TYKOCINIE**

z dnia 25 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559 t.j.), w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119 t.j.), art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020, poz. 2050 t.j.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021r. poz. 642) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tykocina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 2022r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Tykocinie

Renata Kamińska

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XLIV/332/2022
z dnia 25 marca 2022 r.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w gminie Tykocin na lata 2022-2025, stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Realizacja w/w zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego przez Radę Miejską. W odniesieniu do art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii niniejsza uchwała zawiera również program p/działania narkomanii w Gminie. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie z lat poprzednich. Określa on lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Tykocin, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminny Program na lata 2022-2025 został opracowany zgodnie z w/w obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tykocin na lata 2022-2025 jest zasadne.

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XLIV/332/2022
Rady Miejskiej w Tykocinie
z dnia 25 marca 2022 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025

I. Wstęp.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie stanowi ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy Program Zdrowia z dnia 30 marca 2021r. na lata 2021-2025.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi, że przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 określa cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw społecznych grożących patologiami i uzależnieniami. Spośród licznych problemów społecznych występujących w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych ponoszonych przez budżet państwa. Spożywanie napojów alkoholowych stało się niestety elementem życia codziennego. Z jednej strony jest to kwestia obyczajów i kultury uznających alkohol jako nieodłączny element przy celebracji ważnych wydarzeń rodzinnych i publicznych, z drugiej zaś strony stał się sposobem spędzania czasu wolnego i rozrywki. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Poszerzanie się ubóstwa materialnego stanowi również czynnik ryzyka powstania zaburzeń w relacjach rodzinnych, konfliktów, wywoływania zachowań agresywnych. Wiąże się z tym osłabienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny, co naraża w sposób szczególny dzieci i młodzież na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, często związanych ze spożywaniem alkoholu, sięganiem po narkotyki i uzależnieniom od zachowań (uzależnienia behawioralne).

Uzależnienia behawioralne to formy zaburzeń związanych z niekontrolowanym wykonywaniem czynności: hazard, internet, granie w gry, kompulsywne kupowanie, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, ortoreksja (patologiczna koncentracja na spożywaniu zdrowego jedzenia, koncentracja na jakości i pochodzeniu produktów), pracoholizm (obsesja i potrzeba ciągłego wykonywania pracy kosztem innych czynności), tanoreksja (uzależnienie od opalania), bigoreksja (obsesja zdrowego żywienia, mimo negatywnych skutków dla organizmu).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców związanych z problemem uzależnień obejmuje szeroki wachlarz działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości przy szczególnym uwzględnieniu młodzieży.

II. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, edukacja publiczna w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu oraz promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.
2. Rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy Tykocin oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
3. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych (uzależnień od zachowań).
4. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych, narkotykowych i behawioralnych.
5. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkotykowych i behawioralnych na terenie Gminy.
6. Poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby nieletnie.
7. Poszerzenie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawnych.
8. Zwiększenie zasobów i zdolności niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.

III. Oczekiwane efekty programu.

1. Zmniejszenie wśród młodzieży ilości zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychotropowych.
2. Dotarcie do dzieci i młodzieży spożywających alkohol.
3. Objęcie pomocą psychologiczną osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego wśród mieszkańców Gminy.
5. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
6. Zmniejszenie rozmiarów nietrzeźwości wśród uczestników ruchu drogowego.
7. Promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych oraz wynikających z uzależnień behawioralnych.
8. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

IV. Instytucje, organizacje i osoby pomocne w prowadzeniu działalności profilaktycznej i naprawczej:

1. Poradnie Leczenia Uzależnień.
2. Poradnia Rodzinna „Dla Zdrowia”.
3. Posterunek Policji.
4. Grupa AA „Przebudzenie”.
5. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Parafia Rzymskokatolicka.
9. Psycholog, specjalista do spraw uzależnień.
10. Port Kultury w Tykocinie.
11. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
12. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
14. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.

15. Kuratorzy sądowi, lekarze, pedagodzy, duchowni.

V. Diagnoza problemów i zasobów:

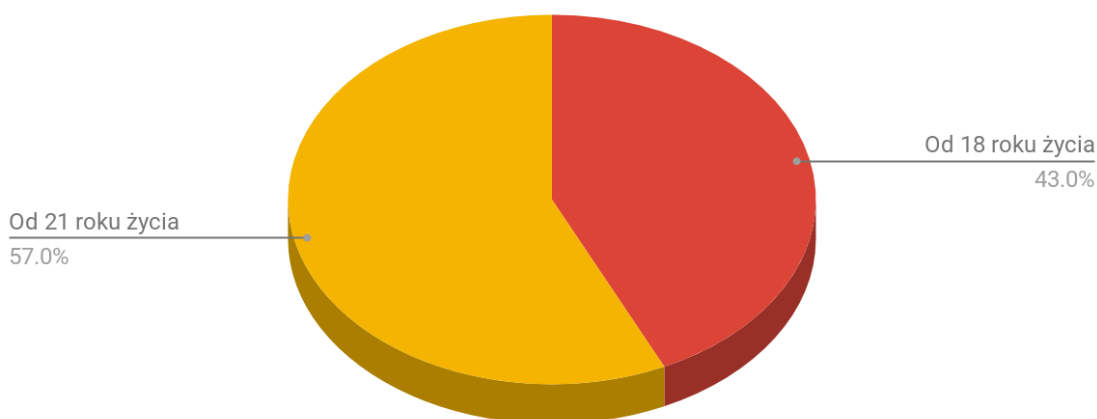
Alkoholizm jest jednym z najczęściej występujących problemów społecznych w naszym kraju. Na podstawie przeprowadzonej w 2020 roku ankiety należy uznać, iż w Mieście Tykocin zajmuje on najwyższą pozycję wśród występujących tu problemów. Nadużywanie alkoholu wywiera negatywny wpływ na wiele dziedzin życia osoby uzależnionej, jak również jej otoczenia. Dotyka członków rodziny, wpływa na funkcjonowanie lokalnej społeczności i często jest przyczyną przemocy i cierpienia. Coraz częściej zdarza się, że po alkohol sięgają nastolatki, a nawet dzieci.

W przeprowadzonym badaniu największa uwaga poświęcona została takim kwestiom, jak:

- stopień wiedzy na temat alkoholu i stosunek do niego mieszkańców Miasta,
- czy w środowisku lokalnym występują zagrożenia (bójki, wandalizm) związane z nadmiernym spożywaniem alkoholu,
- czy respondenci widzą jakieś zmiany dotyczące alkoholu na przestrzeni ostatnich 10 lat oraz czy posiadają wiedzę o działaniach władz związanych z tym zagadnieniem.

Pierwsze pytanie w części ankiety dotyczącej alkoholu pozwoliło uzyskać odpowiedź na pytanie w jakim wieku powinno się mieć możliwość zakupu napojów alkoholowych. W badaniach wzięło udział 102 osoby.

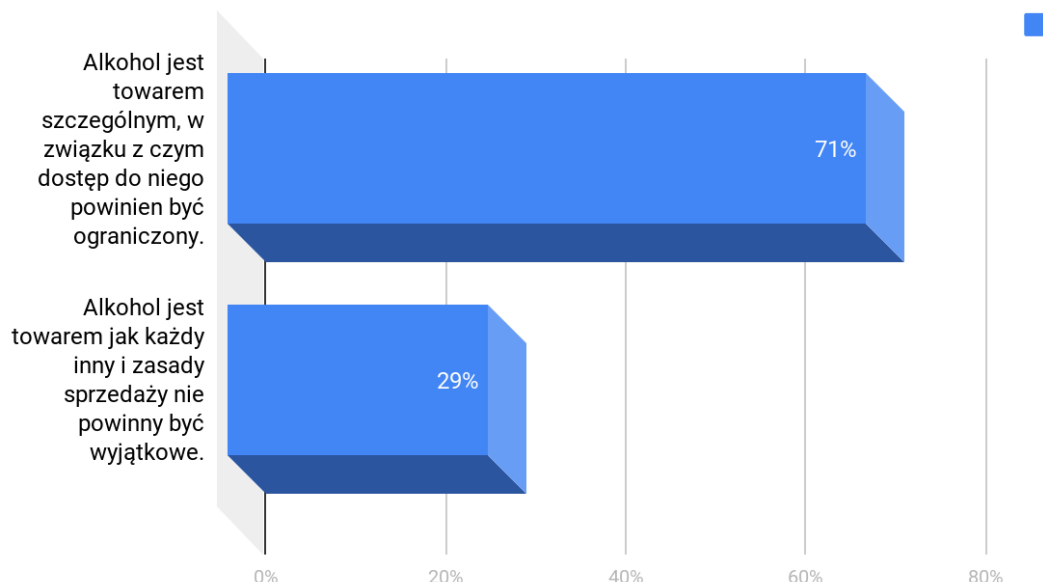
Od jakiego wieku, według Pana/Pani powinno się mieć prawo zakupu alkoholu?

57% respondentów uznało, że należy podnieść granicę wieku, od którego ma się prawo do zakupu alkoholu do lat 21. Możliwość kupna alkoholu od 18 roku życia popiera 43% osób biorących udział w badaniu. Nikt z badanych nie zdecydował się na zniżenie wieku.

Mieszkańcy mieli również za zadanie wskazanie, czy ich zdaniem alkohol jest towarem szczególnym i jego dostępność wymaga regulacji, czy też jest zwykłym produktem, którego sprzedaż nie powinna być w jakiś specjalny sposób kontrolowana.

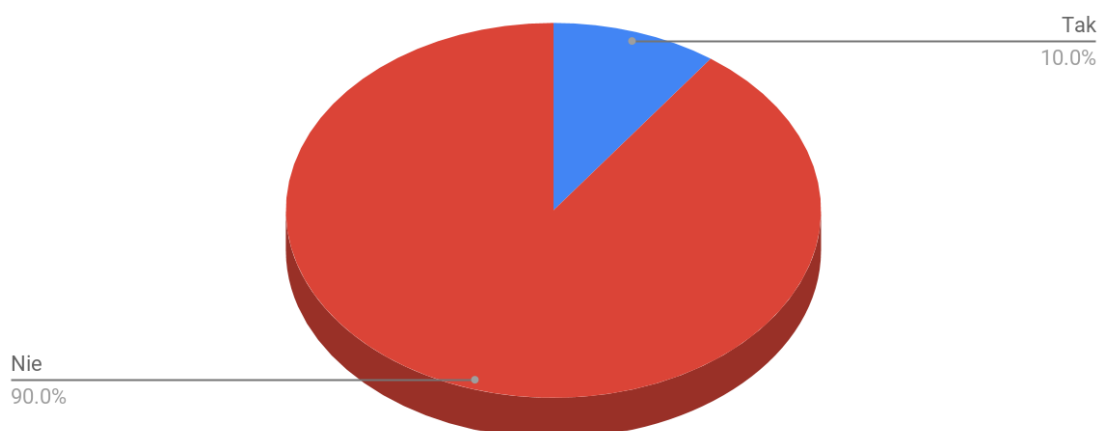
Czy uważa Pan/Pani, że:

Duża liczba badanych osób uznała, że alkohol jest jednak towarem szczególnym, a dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany. Takiej odpowiedzi udzieliło 71% respondentów. Pozostałe 29% jest zdania, że jest to towar zwykły, niczym nie wyróżniający się wśród pozostałych i dlatego zasady na jakich jest on sprzedawany nie powinny być w żaden sposób wyjątkowe.

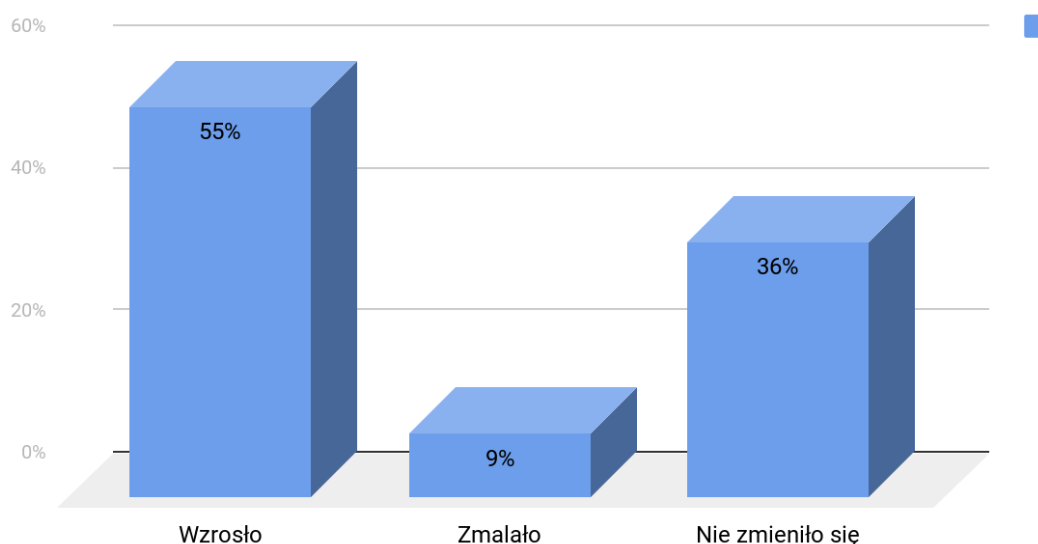
Mieszkańcy miasta zostali zapytani również o to, czy ich zdaniem alkohol zawarty w winie lub piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce.

Czy uważa Pan/ Pani, że alkohol zawarty w winie/piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce?

Oczywiście alkohol jest tą samą substancją, bez znaczenia w jakim napoju się znajduje. Różnice polegają tylko i wyłącznie na jego stężeniu w poszczególnych napojach. W tej kwestii mieszkańcy Miasta mają bardzo dużą świadomość, jednak opinie stwierdzające (10%), że alkohol znajdujący się w wódce jest bardziej groźny od tego zawartego w piwie lub winie, wskazują na brak wiedzy o istniejących zagrożeniach wynikających ze spożywania napojów alkoholowych w jakiegokolwiek formie.

Czy Pani/ Pana zdaniem spożycie alkoholu w środowisku lokalnym w ciągu 10 ostatnich lat :

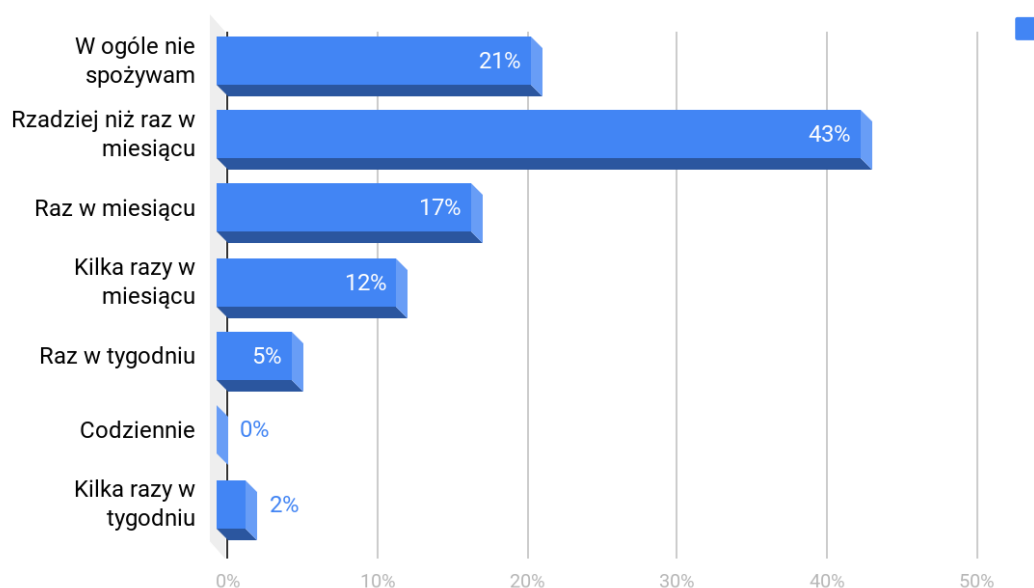

Następne pytanie, jakie zostało zadane w ankiecie dotyczyło tego, czy mieszkańcy Miasta widzą zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu w swoim środowisku. Respondenci zostali zapytani, czy ich zdaniem jego spożycie w ciągu ostatnich 10 lat wzrosło, zmalało, czy też pozostało bez zmian. Z

udzielonych odpowiedzi wynika, iż **na terenie Miasta Tykocin spożycie alkoholu w ostatnim czasie według większości jej mieszkańców wzrosło**, takiej odpowiedzi udzieliło 55% osób biorących udział w badaniu. Natomiast 36% ankietowanych uznało, że spożycie alkoholu nie zmieniło się, a tylko według 9% zmalało.

Dalsza część ankiety dotyczyła częstotliwości spożywania alkoholu przez respondentów. Wyniki, jakie zostały otrzymane w odpowiedzi na to pytanie przedstawione zostały na poniższym wykresie.

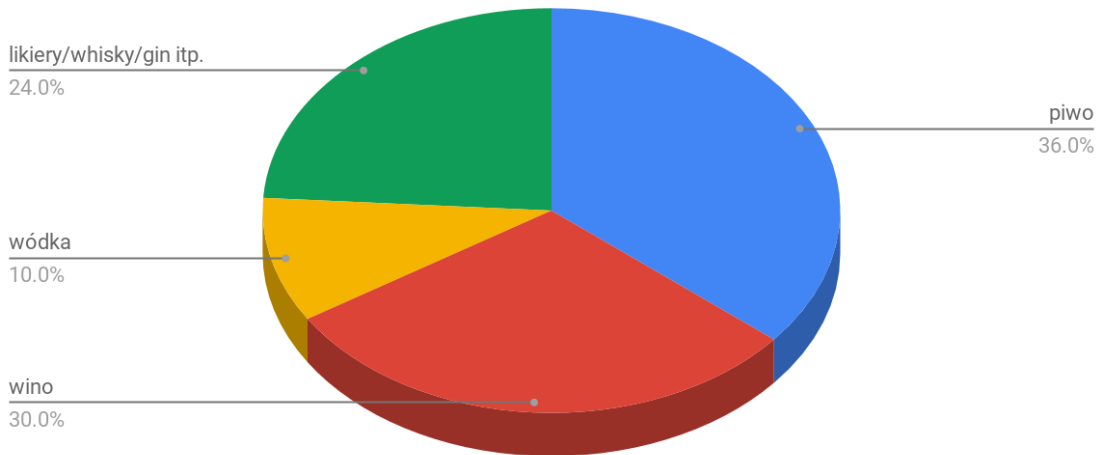
Jak często spożywa Pan/ Pani alkohol ?

Najwięcej, bo 43% badanych przyznało, że pije alkohol rzadziej niż raz w miesiącu. 21% w ogóle nie spożywa, a 12% kilka razy w miesiącu. Raz w miesiącu alkohol spożywa 17% badanych. 5% respondentów pije alkohol raz w tygodniu, a 2% odpowiedziało że spożywa go kilka razy w tygodniu. Nikt nie odpowiedział, że spożywa alkohol codziennie. Warto zauważyć, iż pomimo tego, że mieszkańcy Miasta uznają alkoholizm jako jeden z ważniejszych problemów występujących na terenie ich Miasta, to do jego częstego spożywania przyznała się niewielka liczba osób biorących udział w badaniu. W dalszej części badania poznano opinie respondentów dotyczące tego, jaki alkohol jest przez nich wybierany najczęściej. Okazało się, że **najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo**. 36% badanych deklaruje jego spożycie. Na kolejnych miejscach wśród preferencji ankietowanych znalazło

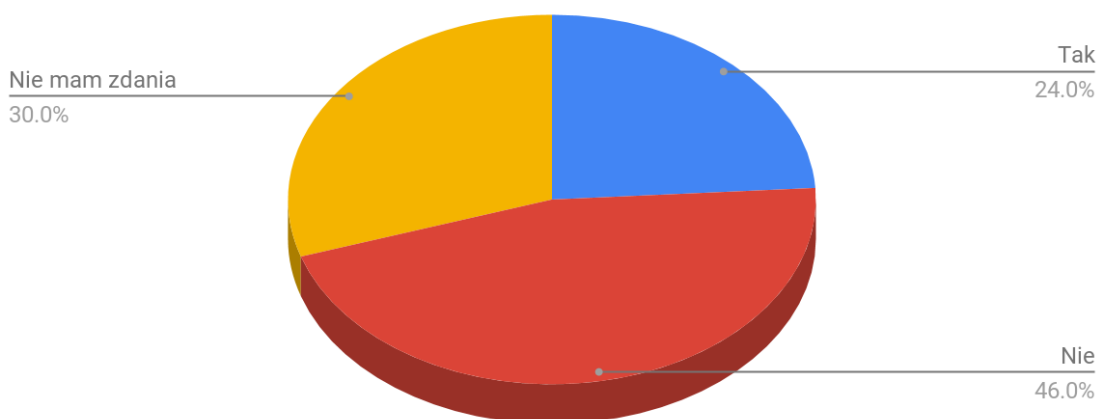
się wino (30%) i likiery/whisky/gin, po które sięga 24% respondentów. Najmniej pije wódkę (10%).

Jaki alkohol Pan/Pani spożywa najczęściej?

Spożywanie alkoholu może być powiązane z agresywnym zachowaniem, które ujawnia się w życiu społecznym w postaci bójek, awantur, pobic i stosowania wulgaryzm. Dlatego właśnie w następnej kolejności badanych poproszono o określenie, jak osoby pijące alkohol wpływają na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta Tykocin.

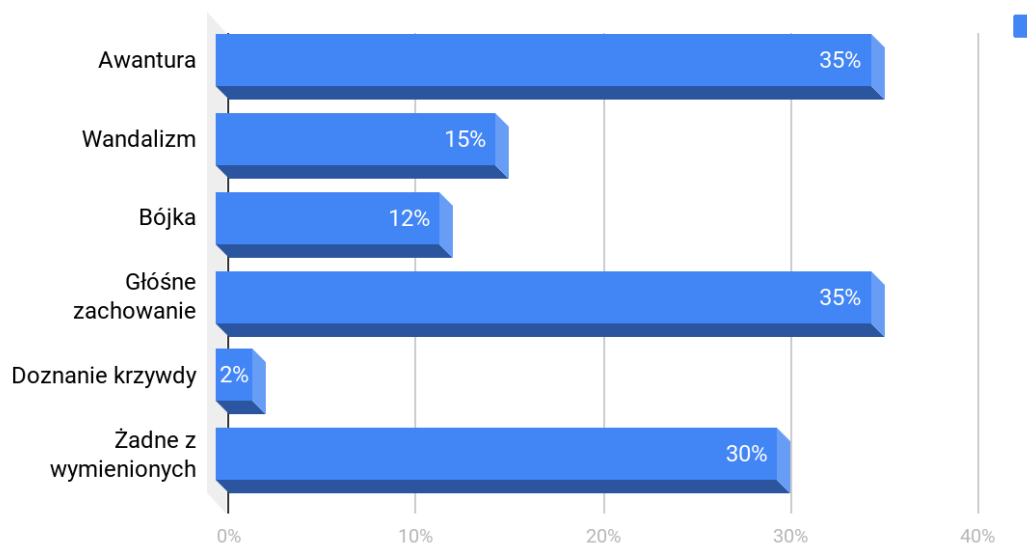
Czy osoby spożywające alkohol stanowią zagrożenia dla otoczenia?

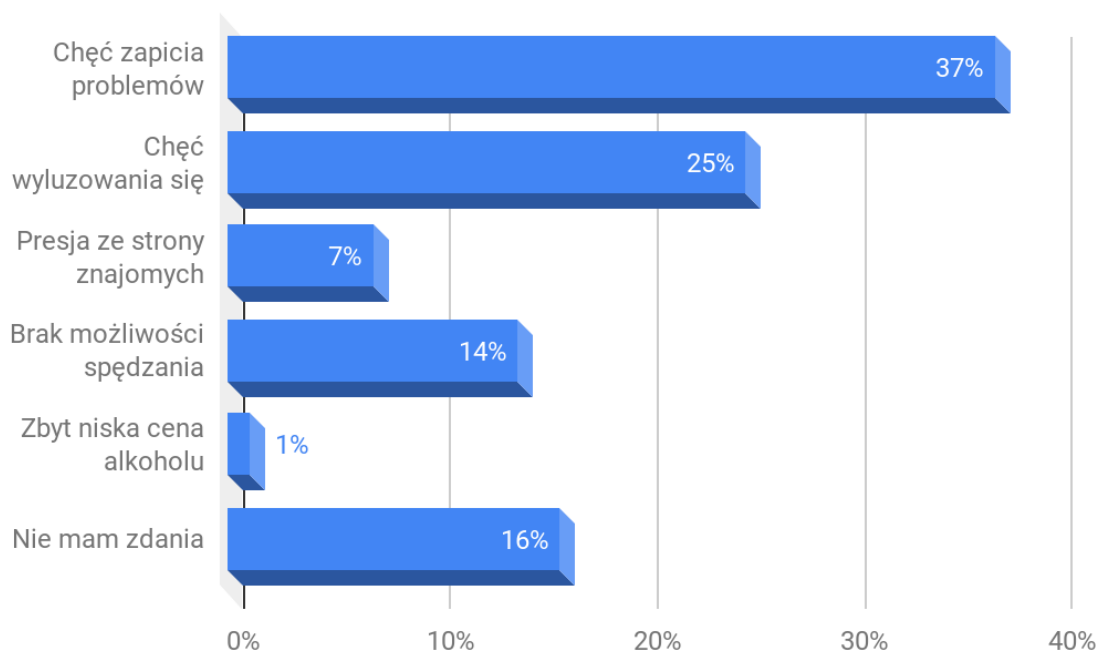
46% ankieterowanych stwierdziło, że osoby pijące alkohol w ich miejscu zamieszkania nie stanowią zagrożenia dla ich bezpieczeństwa. 24% badanych uznało przeciwnie i czuje się zagrożone tym faktem. Natomiast 30% nie ma zdania na ten temat.

Ponieważ część mieszkańców miasta uznała, że czuje pewne zagrożenie ze strony osób nadużywających alkoholu, dlatego też w kolejnym pytaniu zostali oni poproszeni o wskazanie negatywnych zjawisk związanych z tym problemem, których byli oni świadkami w ostatnim czasie. Okazało się, że najczęściej było to głośne zachowanie młodzieży - tego problemu doświadczyło 35% ankietowanych oraz awantury (35%), a także akty wandalizmu (15%). Szczegółowe wyniki poniżej.

Których z wydarzeń wynikających z alkoholu miał/ a Pan / Pani okazję doświadczyć w ostatnim czasie?

W następnej kolejności mieszkańcy zostali zapytani o powody, jakie kierują osobami sięgającymi po alkohol.

Wśród powodów spożywania alkoholu najczęściej osób, bo aż **37% ankietowanych, wskazało chęć zapicia problemów**. Z kolei według 25% jest to **chęć wyluzowania się**, co może oznaczać, że zdaniem dużej grupy ankietowanych alkohol jest spożywany ze względu na jego wpływ na świadomość i postrzeganie otaczającej rzeczywistości. **14% uznało, że powodem jest brak możliwości spędzania wolnego czasu**. Świadczyć to może o tendencjach uciekania w alkohol z powodu braku alternatywnych form na spędzanie wolnego czasu.

Problem narkotykowy

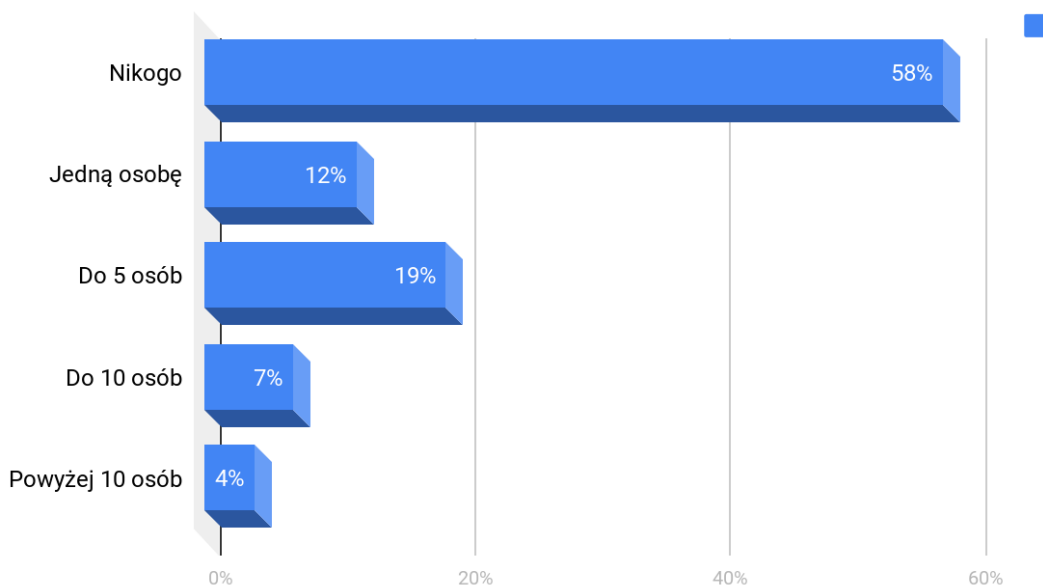
Kolejna część badania, jakie zostało przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców Miasta dotyczyła problemu narkotykowego. Pomimo tego, iż nie ma jednoznacznej definicji słowa „narkotyk”, powszechnie przyjęło się, iż są to środki odurzające oraz substancje psychoaktywne inne niż alkohol i tytoń, które wpływają na ośrodkowy układ nerwowy zmniejszając jego wrażliwość. Zażywanie narkotyków ma na celu wywołanie w organizmie odmiennych stanów świadomości, uzyskania określonego nastroju, czy przeżycia euforycznych doznań.

Głównym przedmiotem naszego zainteresowania będą substancje nielegalne, których produkcja, sprzedaż, czy posiadanie są zakazane przez prawo.

Pierwszym pytaniem w części ankiety dotyczącej narkotyków było pytanie o to, czy w najbliższym otoczeniu mieszkańców miasta są osoby, które zażywają narkotyki.

58% nie zna nikogo, kogo dotyczyłby problem zażywania narkotyków, natomiast 12% ankietowanych zna maksymalnie jedną taką osobę. 19% ankietowanych biorących udział w badaniu odpowiedziało, że zna najwięcej 5 takich osób. Łącznie 42% ankietowanych zna kogoś kto zażywa narkotyki.

Ile zna Pan / Pani osób, które zażywają narkotyki ?

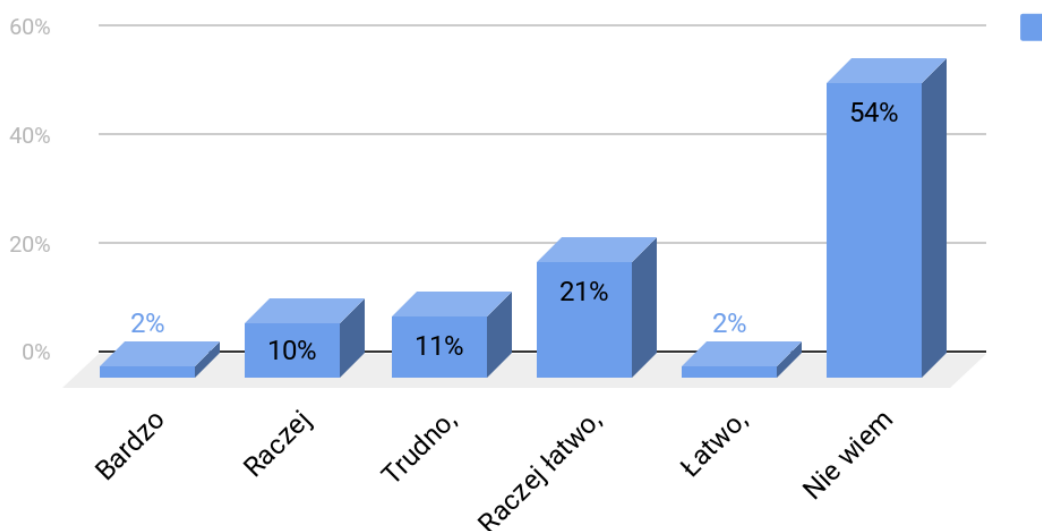

Z powyższych danych wynika, że dostęp do narkotyków na terenie Miasta Tykocin nie jest łatwy, wśród najbliższego otoczenia osób biorących udział w badaniu jest dość mała liczba osób, które

zażywają tego rodzaju środki. Aż 58% respondentów uznało, że nie zna takich osób. Nie można tutaj wykluczyć tego, że wśród nich są też tacy, którzy znają osoby zażywające narkotyki, ale nie wiedzą, że ten problem ich dotyczy.

Następnie interesowało nas, jak mieszkańcy postrzegają dostęp do narkotyków na terenie Miasta Tykocin.

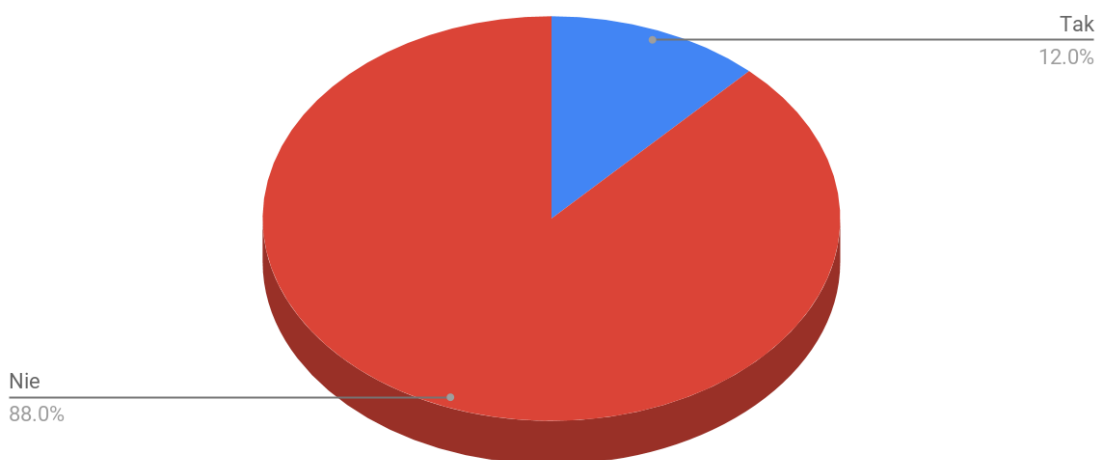
Czy uważa Pan/Pani, że w Państwa mieście/gminie nabyć narkotyki jest:

54% respondentów uważa, że nie wie nic na temat dostępności narkotyków na terenie ich Miasta. Uwzględniając dwie kolejne odpowiedzi jako sumę 24% respondentów określiło nabycie środków odurzających jest raczej łatwe, nie wymagające dużego wysiłku, bądź łatwe - każdy może je zdobyć. 11% respondentów stwierdziło, że według nich jest to trudne.

Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, czy badani mają wiedzę dotyczącą tego, gdzie mogą nabyć środki odurzające. Analizując odpowiedzi dotyczące dostępności narkotyków okazuje się, że **12% badanych wie gdzie można je nabyć**, natomiast wiedzy na ten temat nie ma 88% ankietowanych.

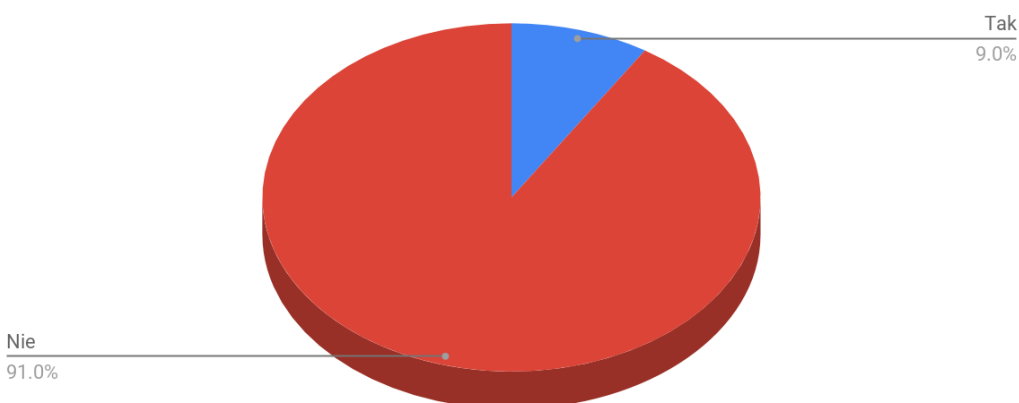
Czy wie Pan/Pani, gdzie można kupić narkotyki ?

Biorąc pod uwagę powyższe dane można uznać, że odpowiedzi na pytanie dotyczące możliwości nabywania narkotyków są nieco niższe niż w rzeczywistości. Może to wynikać z faktu, iż dla większości osób, pomimo tego że jest to ankieta anonimowa, jednak pytanie to jest krępujące i dlatego odpowiedzi na nie, nie we wszystkich przypadkach były zgodne z prawdą.

Na pytanie dotyczące tego, czy osoby biorące udział w badaniu kiedykolwiek zażywały środki odurzające powszechnie uznawane za narkotyki 9% udzieliło odpowiedzi twierdzącej. 91% dorosłych mieszkańców utrzymuje, iż nigdy nie zdarzyło im się zażywać narkotyków.

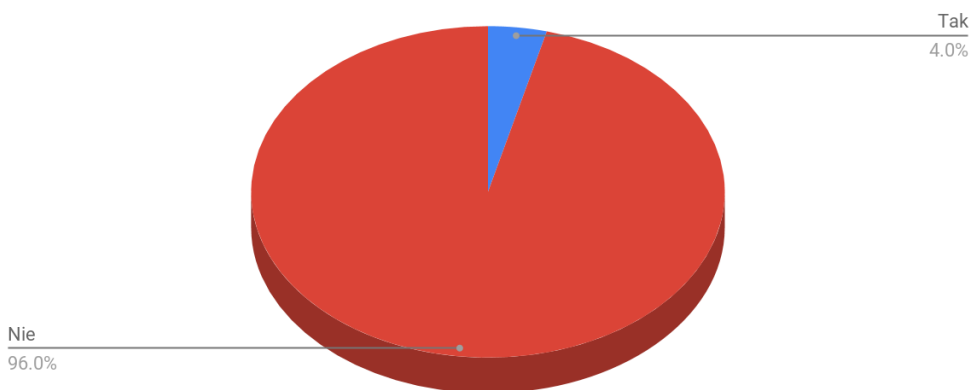
Czy kiedykolwiek zażył/ a Pan / Pani środek uważany za narkotyk ?

Ostatnie z pytań w części ankiety dotyczącej narkotyków dotyczyła tego, czy badane osoby były kiedykolwiek w pracy pod wpływem środków odurzających. **4% badanych przyznało, że zdarzyło**

im się przyjść do pracy będąc pod wpływem alkoholu bądź narkotyków, z kolei pozostałe 96% stwierdziło, że nigdy nie miało to miejsca.

Czy kiedykolwiek przebywał/a Pan/Pani w pracy pod wpływem alkoholu lub narkotyków ?

Według uzyskanych aktualnie danych (Projekt badawczy zrealizowany przez Fundację Centrum Badań Opinii Społecznej, współfinansowany ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych) 32,8% grających Polaków w wieku 15+ gra bez ryzyka uzależnienia, 2,7% charakteryzuje się niskim poziomem ryzyka uzależnienia, 0,9% - poziomem umiarkowanym i tyle samo (0,9%) gra na pieniądze w sposób ryzykowny (patologiczny hazard).

Liczbę Polaków w wieku 15+ uprawiających obecnie patologiczny hazard szacujemy na 27 073 osoby.

Kompulsywne kupowanie w Polsce dotyczy od 2% do 5% i zdecydowanie częściej dotyczy kobiet.

Około 30% nastolatków pozostaje online cały czas niezależnie od miejsca pobytu, a 93,4% codziennie korzysta z internetu w domu (Badania Nastolatki 3.0 NASK, 2018). Aż 23% rodziców w ogóle nie rozmawiało z dziećmi o bezpieczeństwie w sieci, a spośród tych, którzy to robili, tylko połowa poruszyła temat niebezpiecznych treści.

VI. Dane Ośrodka Pomocy Społecznej i GKRPA

1. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem **28**) w tym
 - a) Do spożycia poza miejscem sprzedaży (kryteria wg zawartości alkoholu)
 - Do 4,5 % **14**
 - Od 4,5% do 18% **9**
 - Powyżej 18 % **12**
 - b) Do spożycia w miejscu sprzedaży (kryteria wg zawartości alkoholu)
 - Do 4,5 % **12**
 - Od 4,5% do 18% **9**

- Powyżej 18% **6**
2. Liczba nowych wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe złożone do GKRPA
 - a) 2019 - **19**
 - b) 2020 - **19**
 - c) 2021 - **15**

 3. Pomoc Miejskiego/Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
 - a) Rok 2019 (Liczba rodzin ogółem **3**)
 - Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień **3**
 - b) Rok 2020 (Liczba rodzin ogółem **4**)
 - Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień **4**
 - c) Rok 2021 (liczba rodzin ogółem **2**)

 4. Pomoc Miejskiego/Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
 - a) 2019
 - Rodziny korzystające ze świadczeń **174**
 - Z powodu problemów uzależnień **3**
 - b) 2020
 - Rodziny korzystające ze świadczeń **178**
 - Z powodu problemów uzależnień **4**
 - c) 2021
 - Rodziny korzystające ze świadczeń **149**
 - Z powodu problemów uzależnień **2**

 5. W związku z procedurą „Niebieskich Kart”
 - a) 2019 Sporządzono (ogółem wniosków **24**) w tym :
 - Skierowano do Ośrodków Pomocy Społecznej **24**
 - Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **4**
 - Placówek Służby Zdrowia **0**
 - Placówek Szkolno-wychowawczych **0**
 - Sądów i prokuratury **4**
 - Innych instytucji i organizacji **0**
 - Inne. **0**

 - b) 2020 Sporządzono (ogółem wniosków **19**) w tym :
 - Skierowano do Ośrodków Pomocy Społecznej **19**
 - Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **8**
 - Placówek Służby Zdrowia **0**
 - Placówek Szkolno-wychowawczych **0**
 - Sądów i prokuratury **3**
 - Innych instytucji i organizacji **0**
 - Inne. **0**

 - c) 2021 Sporządzono (ogółem wniosków **15**) w tym:

- Skierowano do Ośrodków Pomocy Społecznej **15**
- Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **3**
- Placówek Służby Zdrowia **0**
- Placówek Szkolno-wychowawczych **0**
- Sądów i Prokuratury **2**
- Innych Instytucji i organizacji **0**
- Inne **0**

6. Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Przeciw Przemocy w rodzinie

- a) 2019
 - Liczba rodzin korzystająca z pomocy Punktu **48**
 - Rodziny z problemem alkoholowym **35**
- b) 2020
 - Liczba rodzin korzystająca z pomocy Punktu **46**
 - Rodziny z problemem alkoholowym **25**
- c) 2021
 - Liczba rodzin korzystająca z pomocy Punktu **53**
 - Rodziny z problemem alkoholowym **22**

7. Rodzaje pomocy udzielanej przez OPS :

- a) 2019
 - Świadczenia rzeczowe dla osób **16**
 - Świadczenia pieniężne dla osób **317**, rodzin **174**
 - Świadczenie porady dla osób **112**
- b) 2020
 - Świadczenia rzeczowe dla osób **0**
 - Świadczenia pieniężne dla osób **449**, rodzin **161**
 - Świadczenie porady dla osób **142**
- c) 2021
 - Świadczenia rzeczowe dla osób **0**
 - Świadczenia pieniężne dla osób **388**, rodzin **149**
 - Świadczenie porady dla osób **0**

8. Powody przyznawania pomocy społecznej :

- a) 2019 (ogółem **389**)
 - Niepełnosprawność **55**
 - Bezrobocie **46**
 - Osoby dotknięte klęską żywiołową **0**
 - Ubóstwo **106**
 - Bezradność opiekunów/wychowawców **6**
 - Osoby dotknięte długotrwałą chorobą **108**
 - Alkoholizm **3**
 - Inne **65**
- b) 2020 (ogółem **360**)
 - Niepełnosprawność **44**
 - Bezrobocie **45**

- Osoby dotknięte klęską żywiołową **0**
- Ubóstwo **98**
- Bezradność opiekunów/wychowawców **23**
- Osoby dotknięte długotrwałą chorobą **98**
- Alkoholizm **4**
- Inne **4**

- c) 2021 (ogółem **275**)
- Niepełnosprawność **47**
 - Bezrobocie **40**
 - Osoby dotknięte klęską żywiołową **2**
 - Ubóstwo **83**
 - Bezradność opiekunów/wychowawców **93**
 - Alkoholizm **2**
 - Inne **4**

9. Działalność Miejskiej/Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych

- a) 2019 Posiedzenia GKRPA (ogółem **11**) w tym:
- Ogólne posiedzenia komisji **11**
 - Przeprowadzenie rozmowy **21**
 - Postanowienia opiniujące lokalizacje punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem **7**) w tym :
 - I. Dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu
Lub poza miejscem sprzedaży **7**
 - II. Postanowienia negatywne **0**
- b) 2020 Posiedzenia GKRPA (ogółem **12**) w tym:
- Ogólne posiedzenia komisji **12**
 - Przeprowadzenie rozmowy **23**
 - Postanowienia opiniujące lokalizacje punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem **4**) w tym :
 - I. Dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu
Lub poza miejscem sprzedaży **4**
 - II. Postanowienia negatywne **0**
- c) 2021 Posiedzenia GKRPA (ogółem **12**) w tym:
- Ogólne posiedzenia komisji **12**
 - Przeprowadzone rozmowy **24**
 - Postanowienia opiniujące lokalizacje punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem **11**) w tym:
 - I. Dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w
miejscu lub poza miejscem sprzedaży **11**
 - II. Postanowienia negatywne **0**

10. Działalność GKRPA:

a) 2019 / do Komisji wpłynęło :

- Wniosków o leczenie odwykowe **19**.
- Obecnie rozpoczętych **0**
- Zgony **1**
- Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych **12**
- Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego **6**

b) 2020 / do Komisji wpłynęło :

- Wniosków o leczenie odwykowe **19**
- Obecnie trwających **0**
- Zgony **1**
- Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych **6**
- Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego **5**

c) 2021 / do Komisji wpłynęło:

- Wniosków o leczenie odwykowe **15**
- Obecnie trwających **0**
- Zgony **0**
- Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych **5**
- Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego **5**

11. Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny , zakres działań:

Pomoc psychologiczna, motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i podjęcia terapii osób współuzależnionych, udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym, rozpoznawanie zjawiska przemocy w rodzinie i udzielanie stosownego wsparcia.

Punkt konsultacyjny w 2019r.:

1. Przeprowadzono **49** trzygodzinnych konsultacji z osobami współuzależnionymi, uzależnionymi od alkoholu, doznającymi przemocy domowej, stosującymi przemoc oraz mającymi problemy psychospołeczne i potrzebującymi porad natury prawnej. Konsultacje odbywały się w czwartki w godz.: 16-19. Przeprowadzono **125** rozmów motywacyjnych.

Punkt konsultacyjny w 2020r.:

1. Przeprowadzono **49** trzygodzinnych konsultacji z osobami współuzależnionymi, uzależnionymi od alkoholu, doznającymi przemocy domowej, stosującymi przemoc oraz mającymi problemy psychospołeczne i potrzebującymi porad natury prawnej. Konsultacje odbywały się w czwartki w godz.: 16-19. Przeprowadzono **120** rozmów motywacyjnych.

Punkt konsultacyjny w 2021r.:

1. Przeprowadzono **50** trzygodzinnych konsultacji z osobami współuzależnionymi, uzależnionymi od alkoholu, doznającymi przemocy domowej, stosującymi przemoc oraz mającymi problemy psychospołeczne i potrzebującymi porad natury prawnej. Konsultacje odbywały się w czwartki w godz.: 16-19. Przeprowadzono **140** rozmów motywacyjnych.

VII. Statystyki Policji :

1. Rodzaj przestępstwa / wykroczenia pod wpływem środków odurzających:

- a) Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości
 - 2019 - **16**
 - 2020 – **15**
 - 2021 - **13**
- b) Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu
 - 2019 - **13**
 - 2020 – **12**
 - 2021 - **6**
- c) Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu
 - 2019 - **0**
 - 2020 – **0**
 - 2021 - **0**
- d) Czyny karalne popełnione przez nieletnich
 - 2019 - **0**
 - 2020 – **0**
 - 2021 – **0**
- e) Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia (ogółem)
 - 2019 - **10**
 - 2020 – **10**
 - 2021 - **10**

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

1. Podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału oraz dojazdu na szkolenia.
2. Dofinansowanie szkoleń dla różnych grup zawodowych biorących aktywny udział w profilaktyce problemów uzależnień: alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych.
3. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób doznających przemocy w rodzinie, w tym zabezpieczenie środków na wynagrodzenie:
 - psychoterapeuty, specjalisty do spraw uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 - psychologa.
4. Kierowanie osób z problemami alkoholowymi na badania, w celu uzyskania opinii psychologiczno-psychiatrycznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, ze wskazaniem sposobu leczenia, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

5. Doposażenie placówek, w których są prowadzone zajęcia o problematyce przeciwdziałania uzależnieniom.
6. Zakup sprzętu/materiałów biurowych na potrzeby pracy GKRPA.
7. Dofinansowanie działań i programów profilaktycznych realizowanych przez instytucje i placówki dla uzależnionych i współuzależnionych.
8. uczestnictwo w zjazdach rodzin z problemem alkoholowym w pielgrzymkach

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

II. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Wspieranie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Dofinansowanie zajęć socjoterapeutycznych oraz opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grupy ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień, półkolonie, kolonie, obozy.
3. Dofinansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
4. Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną.
5. Prowadzenie zajęć świetlicowych z dziećmi i młodzieżą uczącą się, dających możliwość spędzenia czasu, odrabiania lekcji w świetlicach szkolnych, opiekuńczo-wychowawczych, świetlicach wiejskich.
6. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.
7. Prowadzenie konsultacji dla rodziców, których dzieci sięgają po środki psychoaktywne oraz praca z młodzieżą eksperymentującą z substancjami psychoaktywnymi.
8. Prowadzenie Konsultacji dla rodziców, których dzieci wykazują uzależnienie behawioralne (od zachowań) – podnoszenie wiedzy o czynnikach chroniących i czynnikach ryzyka

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Posterunek Policji
4. Port Kultury w Tykocinie.
5. Dyrekcje Szkół na terenie miasta i Gminy

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Organizowanie programów profilaktycznych, spektakli teatralnych, spotkań o tematyce uzależnień dla dzieci i młodzieży; wdrażanie programów profilaktyki uniwersalnej (biorących pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych oraz czynniki chroniące wspierające prawidłowy rozwój).
2. Dofinansowanie cyklicznych imprez edukacyjno-sportowych i rozrywkowych jako form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży dla młodzieży (rozgrywki tenisa stołowego, rozgrywki w piłce siatkowej, rozgrywki w piłce ręcznej, rozgrywki w piłce nożnej, rozgrywki koszykówki, biegi przełajowe i inne).
3. Dofinansowanie aktywnych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych lub ubogich z terenu Miasta i Gminy Tykocin (obozy, kolonie, półkolonie, zimowiska, wycieczki itp.).
4. Promocja zdrowego trybu życia poprzez organizowanie rajdów, pikników, wycieczek, festynów, finansowanie zajęć sportowych rozszerzających ofertę szkół itp.
5. Organizowanie konkursów, zajęć kulturalno-sportowych, profilaktyczno-teatralnych, sportowo-profilaktycznych w czasie roku szkolnego, sportowo-rekreacyjnych w czasie wakacji i ferii zimowych.
6. Zakup nagród dla uczestników zajęć, konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień.
7. Wdrażanie programów profilaktyki wskazującej (wczesna interwencja).
8. Prenumerata czasopism, zakup książek, broszur edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień.
9. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Dyrekcje Szkół na terenie miasta i Gminy.
4. Parafia Rzymskokatolicka
5. Port Kultury w Tykocinie.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu uzależnień.

1. Wspieranie funkcjonowania systemu współpracy międzyinstytucjonalnej.
2. Zakup sprzętu sportowego, wyposażenie świetlic itp.
3. Promowanie zachowań abstynenckich wśród dzieci i młodzieży poprzez sport i wdrażanie działań edukacyjno-sportowych mających na celu wskazanie spędzania wolnego czasu w tym zajęcia sportowe prowadzone przez Kluby Sportowe, Trenerów. Dofinansowanie zajęć z Mażoretkami.
4. Zakup nagród i materiałów na konkursy o tematyce prozdrowotnej, przeciwpożarowej, organizowanej przez szkoły, Port Kultury w Tykocinie, Bibliotekę Gminną, samorząd wiejski.
5. Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Tykocin, kosztów wyjazdu na wycieczki, do kina, teatru, na basen, lodowisko.
6. Opłacanie audycji muzycznych/koncertów w szkołach.
7. Dofinansowanie imprez z okazji Dnia Dziecka i choinek noworocznych w świetlicach wiejskich.

8. Dofinansowanie festynów rodzinnych, imprez profilaktyczno-sportowych integrujących społeczeństwo.
9. Wsparcie edukacyjne grupy AA „Przebudzenie”, prowadzenie przez w/w organizację imprez okolicznościowych propagujących trzeźwe obyczaje dla osób uzależnionych i ich rodzin.
10. Dofinansowanie szkoleń dla różnych grup zawodowych w zakresie profilaktyki uzależnień w tym uzależnień behawioralnych, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, FASD.
11. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
12. Wdrażanie programów rozwijających kompetencje rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Dyrekcje Szkół na terenie miasta i Gminy.
3. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Posterunek Policji
5. Port Kultury w Tykocinie.

V. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi, występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie przez GKRPA działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem, monitorowanie sprzedaży alkoholu.
2. Podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim.
3. Występowanie przez GKRPA (w wyniku kontroli postrzegania przepisów dotyczących zasad obrotu alkoholem na terenie Gminy) do Burmistrza Gminy z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
5. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Posterunek Policji

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie
2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

VI. Zasady wynagradzania Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za posiedzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej za jedno posiedzenie oraz za kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży.

VII. Koszt realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, źródła finansowania, sposób sprawozdania.

Środki finansowe na realizację programu pochodzą z opłat od podmiotów gospodarczych za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykorzystywane będą na realizację w/w programu.

Środki finansowe pochodzące z zezwoleń i opłat na realizację programu profilaktyki w przypadku niewykorzystania w danym roku kalendarzowym zwiększą wysokość środków do wydatkowania na realizację programu w roku kolejnym.

Kontrola efektywności programu: po zakończeniu realizacji zadania GKRPA przygotowuje i przedstawia raport z wykonania Programu. Rada Miejska otrzymuje raport z wykonania programu do 30 czerwca roku następnego.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje działania służące realizacji zadań własnych, efektem których powinno być:

1. Osiągnięcie celów wychowawczych wśród dzieci i młodzieży,
2. Zmniejszenie liczby osób uzależnionych,
3. Powstanie społecznych inicjatyw do rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych,
4. Zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu i używanych substancji psychoaktywnych,
5. Zmniejszenie liczby problemów w rodzinach, związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych i używaniem narkotyków.